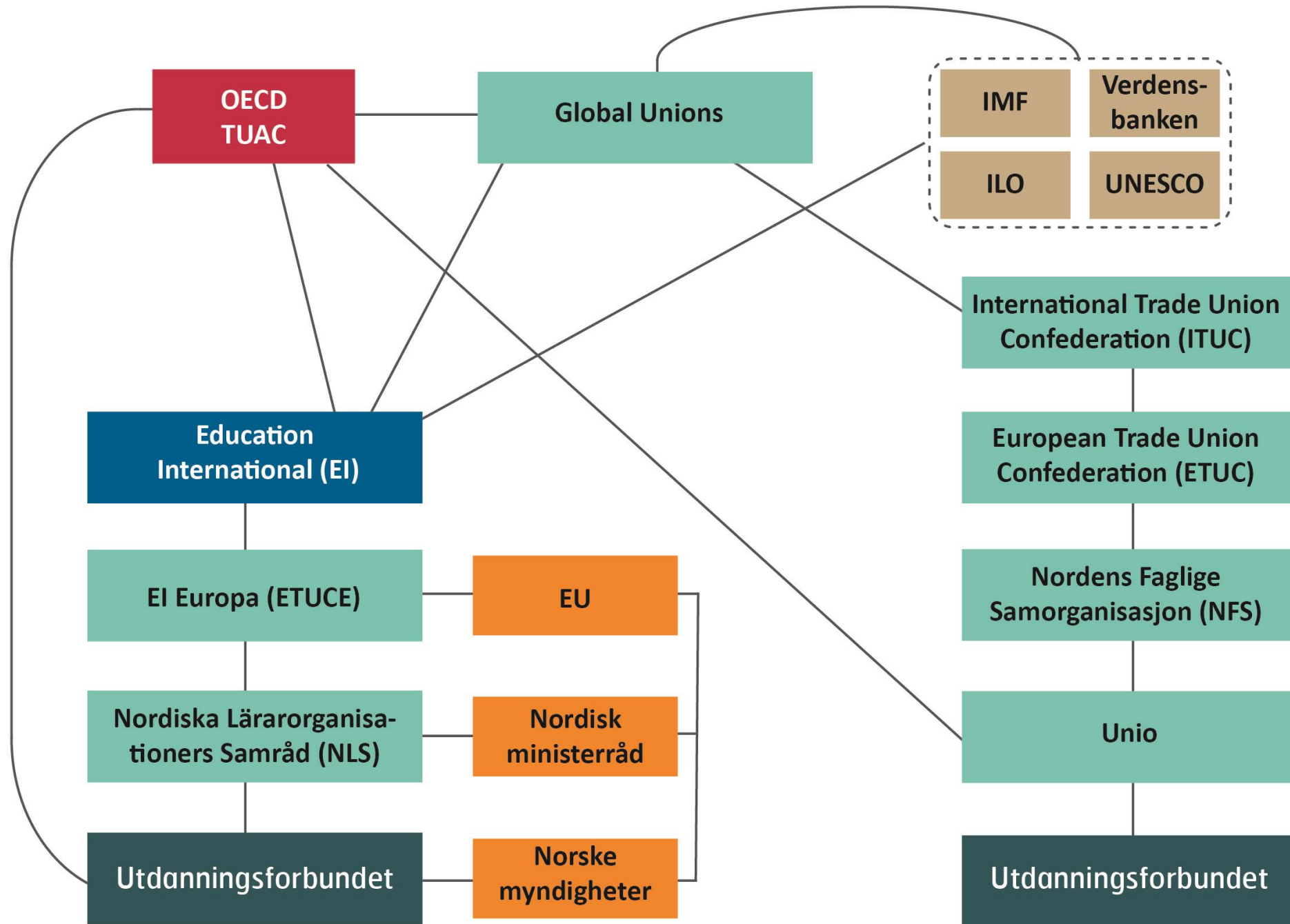

Utdanningsforbundet sitt arbeid internasjonalt

Prinsipper for Utdanningsforbundet sitt arbeid internasjonalt

- Arbeida for **gjennomslag for same politikk lokalt, nasjonalt og internasjonalt**
- **Er forankra** i vedtak frå Utdanningsforbundet sitt landsmøte og EI kongressar
- Alt samarbeid, nasjonalt og internasjonalt, skal fremja, utvikla og stadfesta Utdanningsforbundet **som ein solidarisk, sterk og innflytelsesrik organisasjon**
- Gjennom EI, NLS og Unio påverka, **innhente informasjon og delta i erfaringsutveksling**
- Saks- og politikkområde skal ha eit **internasjonalt perspektiv** når det er aktuelt
- **Tillitsvalde** skal vurderer når det er relevant å integrere eit internasjonalt perspektiv
- **Styringsdokument** skal ha eit internasjonalt perspektiv der det er relevant
- Me skal ha god kjennskap til, og **påverka, norske styresmakter sin politikk internasjonalt**
- Ha god oversikt over, og, i samarbeid med andre, **påverka internasjonale prosessar** og utviklingstrekk som kan få betydning for norsk utdanningspolitikk og samfunnsutvikling

Education International

- Verdas største hovudsamanslutning for fagforeiningar
- 400 medlemsorganisasjonar som organiserer 30 millioner medlemmer
- Kongress kvart 4. år
- Tematisk samarbeid og erfaringsutveksling
- Styret i Education International
- Styret i ETUCE (= EI Europa)

Education International
Internationale de l'Education
Internacional de la Educación

Education International 10. verdenskongress

- **“Growing our unions, elevating our professions, defending democracy”**
- **Styrets resolusjoner:**
  - Hovedresolusjon: *Tackeling Teachers shortage*
  - *Teacher and ESP wellbeeing: Vital for quality Education*
  - *EdTec, Artificial Intalligence and the future of teaching profession*
  - *Asserting and defending indigenous peoples rights within and trough trade unionism*
  - *Adopting EI Reaserch Policy*

Utdanningsforbundet og EI kongressen 2024

Område sentralstyret vil prioritera med innspill og påverknadsarbeid:

- Digitalisering og KI
  - Klima og bærekraft
  - Demokratisk deltaking
  - Arbeidsmiljø
  - Rekruttera og behalda lærarar
  - Ledelse
- Val av Ann Mari Milo Lorentzen inn i EI styret

Klage til ILO

- Hovedoppgjeret 2022 enda i streik
- 27. september 2022 vedtok regjeringa **tvungen lønnsnemnd**
- Lov om lønnsnemndbehandling ble vedtatt i Stortinget i desember 2022
- Rikslønnsnemnda avgjorde lønnsoppgjeret 2022 i kjennelse 17.02.23
- Utdanningsforbundet klagde lov om tvungen lønnsnemnd inn for ILO 18.10.23

Grunngjeving for at regjeringa greip inn:

- I Prop. 3 L(2022-2023) fremgår det at regjeringen i valg av tvungen lønnsnemnd har lagt vekt på «*alvorlige samfunnsmessige konsekvenser*», herunder streikens konsekvenser for:
  - barn og unges opplæringstilbud
  - barn og unges psykososiale miljø
  - barn og unges psykiske helse
- «... er av den oppfatning at et vedtak om tvungen lønnsnemnd i de omhandlede arbeidstvistene er innenfor rammen av de konvensjoner Norge har ratifisert.»

Organisasjons- og forhandlingsrett, streikerett

Grunnloven

Europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK)

FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (SPK), FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (ØSK)

Europeisk sosialpakt (ESP)

ILO-konvensjonene nr. 87, 98 og 151

- Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO)
  - Organisasjon i FN-systemet – 1919, sikre rettigheter i arbeidslivet, sosial rettferdighet og anstendige arbeidsforhold for alle
  - Trepartsstruktur (fagforeninger, arbeidsgiverorganisasjoner og medlemslandenes myndigheter) - dialog og beslutning – står på lik linje
  - **Utvikle internasjonale arbeidsrettslige standarder, konvensjoner og anbefalinger – 190 konvensjoner**
  - **Overvåker og fører tilsyn med konvensjonene, herunder organisasjonsfriheten/streikeretten (rapporter og klager)**
  - Den norske ILO-komiteen – UNIO har en plass her

- Organisasjonsfrihetskomiteen i ILO
  - Undersøker om lov eller praksis er i samsvar med prinsippene om organisasjonsfrihet og effektiv anerkjennelse av retten til kollektive forhandlinger
  - Fagforeninger, UDF, har lov til å fremme klager til komiteen
  - Omfattende praksis – gir ut rapporter
  - Ikke sanksjonere, men delta i en dialog for fremme respekt for prinsippene om organisasjonsfrihet
  - Komiteen har i sin praksis siden 1952 vektlagt at streikeretten er en grunnleggende

Streikeretten-ILO sin praksis

- Inngrep i streik kan bare aksepteres:
  - I arbeidskonflikter som gjelder *samfunnsnødvendige tjenester* (essential services) og trusselen mot liv og helse er *klar og nokså umiddelbar*
    - Tjenester som ved et avbrudd setter liv, personlig sikkerhet eller helse i fare for hele eller deler av befolkningen
    - Utdanningssektoren er ikke ansett som en slik samfunnsnødvendig tjeneste
  - I situasjoner av akutt nasjonal eller lokal krise – «*state of emergency*»
  - Etablering av minimumstjenester som et alternativ til inngrep i streike- og forhandlingsretten

Forts ILO sin praksis

- Kritikk mot Norges bruk av tvungen lønnsnemnd
- ILO har gitt Norge kritikk i 12 av 13 klager siden 1981
- 1988 – Norsk lærerlags klage førte til kritikk av tvungen lønnsnemnd:
  - Utdanningssektoren er ikke en «essential service» som i utgangspunktet fører til fare for liv og helse
  - Det kan oppstå en «state of emergency», men det var ikke tilfellet her
  - Tvungen lønnsnemnd i juni var i strid med Norges folkerettslige forpliktelser

Utdanningsforbundet sin klage til ILO

- Lov om tvungen lønnsnemnd i lærerstreiken 2022 var i strid med lærernes streikerett – grunnleggende rettighet
- Det forelå ikke fare for liv, helse eller personlig sikkerhet som berettiget stans i streiken
  - Undervisningssektoren: sektor som det skal mye til for å stanse en streik i
  - Forelå ikke klar og umiddelbare fare for befolkningens liv, sikkerhet eller helse
- Ingen vurdering av om reglene for inngripen var oppfylt

Forts Utdanningsforbundet sin klage til ILO

- Regjeringens kunnskapsgrunnlag oppfyller ikke de strenge vilkårene for å gripe inn en streik
  - Diffuse og overordnede «bekymringer»
  - Lærerstreiken ble knyttet til en lang rekke problemer som ikke er lærernes ansvar, men helsefaglig.
- Bruker en del tid på å vise Norges omstridte og kritiserte bruk av tvungen lønnsnemnd
  - Ulike kompenserende tiltak eller pålegg om minimumstjenester
  - Kommunene som sparte lønnskostnader

- Vi venter på Norges svar på vår klage – «in due time», ingen frist
- Støtte fra andre
- Saksbehandlingen i ILO tar tid
- Deretter blir klagen behandlet av ILO, trolig til høsten
- Konsekvensen av kritikk fra ILO – ingen direkte betydning, men politisk press